

A tavalyi felvásárlási árak bizakodásra adnak okot, de a hatékonyságot növelni kell

Az idei esztendő első lapszámában Antal Gábort, a Juh és Kecse Ágazati Szakmaközi Szervezet elnökét kérdeztük a juhágazat jövőjéről, kihívásairól és az időjárás változásából adódó takarmányozási helyzetről.

• Mit vár a juhágazatban a 2025-ös évtől?

– Jelen pillanatban még nehéz megmondani, hogy milyen árak lesznek a báránypiacon. Tavaly meglehetősen magas árak alakultak ki, ami részben annak volt köszönhető, hogy kvázi hiány volt az európai báránypiacon, azaz a kereslet jóval magasabb volt, mint az elérhető bárány mennyiség. Ez a különbség csaknem 10 százalékot jelentett, és a 20-24 kg-os súlykategóriában ez hajtotta az árakat kilogrammonként kétezer forint fölé. Azonban a felvásárlási ár nem minden, fontos lenne, hogy az ágazat szereplőinek versenyképessége, hatékonysága növekedjen. Ez nem egyéves feladat, hosszabb időintervallum szükséges a változásokhoz.

• Melyek azok a kihívások, amiket meg kellene oldania az ágazat szereplőinek?

– Számos kihívás áll még az ágazat szereplői előtt, és ezt most nem sorolnám most fel, azonban a teljesség igénye nélkül kiemelnék párat. Az ágazatnak készülnie kell arra az időszakra, amikor jelentősen korlátozni fogják az élőállat szállítását. Amikor ez bekövetkezik, mindenképpen megváltoznak a piacok egyben a helyzetünk is. Szükség lenne a hazai vágókapacitás növelésére, de ez most jelen helyzetben rendkívül nehéz, hiszen az itthoni magas bárányárak a stabil piaccal kevésbé rendelkező vágóhidakat nehéz versenyhelyetbe hozták. A magyarországi vágóhid az olasz vágóhíddal nem tud versenyezni, hiszen az olasz kezében van a saját piaca. Európa más piacain pedig meghatározó az ír bárány ára, ami vágott testsúlyra vetítve jelenleg 2-3 euró/kilogramm árelőnyt mutat, azaz ennyivel olcsóbb. És ez az olcsóság nem a vágóhídi hatékonyságot jelenti, hanem azt, hogy alacsonyabb áron jut hozzá a bárányalapanyaghoz. Egyebek között emiatt is hatékonyan kell lennünk, hogy ne csak Európa legdrágább piacára, az olasz piacra termeljünk. Nem sok időnk van a változtatások és változások kivitelezésére. Ha mindent úgy teszünk, mint ahogy eddig, akkor hosszú távon nem várható érdemi fejlődés az ágazattól. Nagyon fontos az állategészségügyi helyzetünkön javítani. Ehhez edukációra, összefogásra és a termelők részéről fogadókészségre van szükség.

Antal Gábor

Egy másik fontos kihívás a szaporasági ráta javítása. Ebben a mutatóban jelentős a hátrányunk az élenjáró európai országoktól. Egy anyajuhra vetítve átlagosan minimum 1,4-1,6 bárányra lenne szükség, hogy e tekintetben is javuljon a versenyképesség. Az 1,8-2 bárány sem elérhető, vannak rá példák, ahol ezt a szintet teljesítik. Ez lehet az egyik garancia, hogy tartósan jövedelmet lehessen termelni. Következő fontos és rendkívül nehéz feladat megoldani a juhászok gazdaságátadását a fiatalabb generáció számára. Egyre kevesebb fiatal érdeklődik az állattenyésztés iránt és ezen belül különösen keveset vonz a juhászat. Ennek a problémának a megoldására nincs bevált recept, de ha a felmerülő kihívások és egyébként az imént említett problémák megoldódnak, növekszik a hatékonyság és a versenyképesség, így jelentős jövedelem termelődik az ágazatban, akkor talán csábító lehet a fiatalok számára is egy ilyen szép szakma, ahol kiteljesedhetnek és anyagilag is megbecsültek lesznek.

• Milyennek látja a juhászatok helyzetét az elkövetkezendő időszakban?

– A piaci folyamatok összességében ígéresek lehetnek, az árak a tavalyi esztendőben is biztosítottak jövedelmet, azonban nem marad ez mindig így és lesznek e tekintetben nehezebb időszakok is. A juhászok helyzetét az elkövetke-

zendő időszakra vegyesnek látom. Lesznek fejlődő, beruházó, növekedő juhászatok. De sajnos lesznek olyanok is, akik nem tudnak előre haladni. Ez utóbbiak között valószínűleg lesznek, akik maguk tehetnek arról, hogy nem fejlődnek, de sajnos olyanok is lesznek, akik önhibájukon kívül kerülnek nehéz helyzetbe és nem találnak megoldást a folytatásra.

Egy agrárvállalkozás számára most belekezdeni, akár a diverzifikáció jegyében, a juhászatba lehet perspektíva, de ez is egy komoly szakma, komoly szaktudást igényel és azt nem könnyű ma megszerezni. Azonban aki rendelkezik ezzel a szaktudással, vagy képes ezt „megvásárolni”, azaz ilyen tudással rendelkező szakembert alkalmazni, annak mindenképpen lehet perspektíva.

• Az időjárás szélsőségei okán a legelőre alapozott juhászatok egyre hosszabb ideig kénytelenek a takarmányozás más formájáról gondoskodni. Ezen a területen milyen lehet a jó megoldás, hogyan alakulhat a jövő juh takarmányozása?

– Véleményem szerint gazdaságossá tehető a természetesen takarmányozásra épülő juhászat, de ennek sok feltétele van. Szakmailag szinten kell lennie a termelésnek, nemcsak a takarmányozásban, hanem a tenyésztésben is. Mindenképpen számolni kell a természetesen takarmányokkal, hiszen az elmúlt évek időjárása megmutatta, mire számíthatunk a jövőben. Azok a legelők nem tudnak elég takarmányt adni, amelyek nem kapnak csapadékot, nincs elegendő víz és így nem tudják megfelelő módon táplálni az állatokat sem. Van rá példa a világban, hogy intenzív körülmények között dolgoznak a juhászok, magas szakmai mutatókkal, nagyon precízen, korszerű körülmények között és így képesek talpon maradni, eredményt termelni. A juhászat jövedelmét nem a legeltetés adja, hanem a megtermelt és értékesített bárány. Az intenzív tartás és takarmányozás felé érezhető az elmozdulás Magyarországon is, és azt gondolom, hogy a jövőben ennek részaránya is növekszik majd.

TÖRÖK GERGELY

